

Aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
Mevrouw drs. V.L.W.A. Heijnen
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Zoetermeer, 14 november 2023

Onderwerp: Consultatie afgifteplicht AEEA

Geachte mevrouw Heijnen,

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt een besluit voor met betrekking tot het correct afgeven van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (hierna: AEEA) waartoe op 5 oktober jl. een consultatie is gestart. Stichting OPEN is verheugd dat deze afgifteplicht, waar wij lang voor gepleit hebben, met de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet eindelijk kan worden ingevoerd. De afgifteplicht is volgens ons een cruciale voorwaarde om lekstromen AEEA te kunnen dichten. Daarbij benadrukken wij de noodzaak om de afgifteplicht te koppelen aan adequate handhaving.

Het belang van de afgifteplicht

Zoals bekend zet Stichting OPEN samen met producenten, retailers, het bedrijfsleven en overheden belangrijke stappen om het inzamelen van AEEA passend en hoogwaardig te verwerken en zinvolle re-use op een hoger niveau te brengen. De samenwerking in de keten, oftewel de invulling van het all-actors-principe, is hiervoor van groot belang.

De afgifteplicht is essentieel om te zorgen dat ook AEEA van particulieren en bedrijven terecht komt bij de gecertificeerde verwerkers. Ondanks het feit dat er sinds juli 2015 een wettelijke verplichting geldt voor verwerking van AEEA door gecertificeerde verwerkers, gebeurt dat nog steeds veelal niet. Dit beperkt de mogelijkheden om schadelijke stoffen correct af te vangen, maar ook om critical raw materials terug te winnen.

De eerste ontdoener van bedrijfsmatig AEEA heeft een grote invloed op de afdanking en daarmee op het vervolgtraject. Als de eerste ontdoener AEEA niet correct afgeeft, dan is een passende verwerking conform CENELEC niet meer mogelijk. Bovendien ontstaan er extra, risico's zoals brandgevaar. Door de afgifteplicht moet de eerste ontdoener zich vergewissen van het correcte afgiftekanaal waardoor risico's en milieuschades vergaand worden beperkt. Wij ondersteunen deze afgifteplicht dan ook van harte. Adequate handhaving is daarbij van essentieel belang.

Wij constateren dat de voorgestelde afgifteplicht betrekking heeft op een specifiek aantal categoriën bedrijven dan wel milieubelastende activiteiten, waar deze verplichting toegevoegd wordt in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Dit betekent dat niet al het AEEA onder de afgifteplicht valt, terwijl de verplichting om AEEA te scheiden (door bedrijven) en gecertificeerd te verwerken (door verwerkers) wel op alle AEEA betrekking heeft. Wij constateren dat diverse relevante grote ontdoeners zijn ondervangen met het voorstel, maar vragen daarbij ook aandacht voor blijvende monitoring van lekstromen van de bedrijven die niet direct onder de nieuwe afgifteplicht vallen.

Verbetersuggesties per artikel

Ten aanzien van het tekstvoorstel hebben wij enkele inhoudelijke verbetersuggesties. Wij zijn van mening dat handhaving van de afgifteplicht hiermee vereenvoudigd wordt en onnodige discussies en interpretatieverschillen worden voorkomen. Deze suggesties worden hieronder artikelgewijs toegelicht.

- *Artikel 4.595b in lid 1 onder a*

De tekstpassage in lid 1 onder a "Een locatie voor verwerking die voldoet aan de in artikel 11 van de Regeling afgedankte elektrische of elektronische apparatuur gestelde voorwaarden".

Zou wat ons betreft verduidelijkt kunnen worden met de volgende aanpassing:

"Een locatie voor de verwerking van afgedankte elektrische of elektronische apparatuur die in het bezit is van een geldige conformiteitsverklaring dat wordt gewerkt in overeenstemming met de toepasselijke normen en specificaties van de CENELEC Standaard."

Toelichting: veel van de bedrijven waarop de afgifteplicht van toepassing wordt verklaard, zijn niet bekend met de Regeling AEEA. Met de aanpassing wordt de bedoeling direct duidelijk.

- *Artikel 4.595b in lid 4*

Hierin is de volgende passage opgenomen, te weten "Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op de overbrenging van afgedankte elektrische of elektronische apparatuur naar een ander land, bedoeld in artikel 11, vijfde lid, van de in het eerste lid genoemde regeling."

Wij stellen voor om dit te vervangen door: "Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op de overbrenging van afgedankte elektrische of elektronische apparatuur naar een ander land, bedoeld in artikel 11, vijfde lid, van de in het eerste lid genoemde regeling mits hiertoe een EVOA vergunning is verleend en in het ontvangende land een passende verwerking van AEEA plaatsvindt conform de regels voor passende verwerking in het ontvangende land en waarbij de registratie van deze export plaatsvindt bij het Nationaal (W)EEE Register (NWR).

Toelichting: veel van de bedrijven waarop de afgifteplicht van toepassing wordt verklaard, zijn niet bekend met de eisen bij export van elektronisch afval en zouden nu ten onrechte kunnen lezen dat overbrengen van AEEA naar een ander land zonder voorwaarden mogelijk is. Met de aanvulling wordt dit voorkomen.

- *Artikelsgewijze toelichting, artikel I onderdeel E*

In de tekstpassage "In artikel 3.230 (van paragraaf 3.7.1 Bouwbedrijf, installatiebedrijf, grondbouwbedrijf, wegbouwbedrijf, waterbouwbedrijf en schildersbedrijf) wordt een onderdeel over het afgeven van AEEA toegevoegd met verwijzing naar een paragraaf met daarin regels waaraan het afgeven van AEEA moet voldoen". Dit is in concreto de typering van bedrijven waarop de afgifteplicht rechtstreeks van toepassing is.

Een belangrijke typering van bedrijven inzake AEEA ontbreekt hierbij helaas, te weten de typering "sloopbedrijf en demontagebedrijf". Wij verzoeken u om na te gaan of deze bedrijfstak in de toekomst aan het Bal toegevoegd kan worden inzake de afgifteplicht. Als alternatief kunnen dezelfde eisen ten aanzien van de correcte afgifte van AEEA ingebracht worden in de Bouwverordening en/of de sloopvergunning.

Toelichting: Bij de sloop en demontage van gebouwen kunnen procesinstallaties vrijkomen zoals verlichting, noodaccusystemen, klimaatinstallaties, verwarmingsinstallaties, brandmelders en dergelijke. Deels betreft dit ook gevaarlijk afval dat niet in andere afvalstromen mag belanden.

- *Artikelsgewijze toelichting, artikel I onderdeel F*

Bij de uitwerking van de tekstpassage "in artikel 3.237 (van paragraaf 3.7.3 Datacentrum) wordt het onderdeel over het afgeven van AEEA toegevoegd met verwijzing naar een paragraaf met daarin regels waaraan het afgeven van AEEA moet voldoen" vragen we aandacht voor de situatie van gesplitst eigenaarschap van de apparatuur in geval van een co-locatie datacenter, een datacenter dat ruimte verhuurt aan diverse externe klanten. Het datacenter is daarbij verantwoordelijk voor de (afdanking van) apparatuur voor het functioneren van het datacenter zelf (zoals stroomvoorziening, koeling, ventilatie etc.), terwijl de klant die in het datacenter ruimte huurt verantwoordelijk is voor de (afdanking van) zijn ICT-apparatuur.

Samenvattend

Stichting OPEN steunt de invoering van de afgifteplicht en wij dringen aan op adequate handhaving en voldoende handhaving capaciteit hiervoor. Immers, zonder adequate handhaving is de effectiviteit van een afgifteplicht beperkt. Wij verwachten dat de afgifteplicht een grote stimulans zal zijn om de correcte inzameling van AEEA en de daarmee gepaard gaande passende verwerking en/of voorbereiding voor hergebruik van AEEA te realiseren. Dit is in lijn met het NPCE, de Nationale Grondstoffenstrategie en niet te vergeten de Europese Critical Raw Materials Act.

Los van de bovengenoemde inrichtingen waarop het Besluit activiteiten leefomgeving van toepassing is, kan de overheid als inkoopende organisatie ook rechtstreeks sturend optreden in de markt. Dat kan door dezelfde eisen ten aanzien van de correcte afdanking van AEEA op te nemen in aanbestedingsdocumenten van infrastructurele werken, bouw- en onderhoudsactiviteiten en door opname in de moederbestekken van PIANOo, het expertisecentrum aanbesteden van het ministerie van EZK waarvoor wij graag een lans breken.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om onze inbreng nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Stichting OPEN

Jan Vlak
Algemeen directeur